

การนำเสนอเส้นทางความสำเร็จ
ของการขับเคลื่อน
งานสุขภาพจิตบุคคลต้นแบบ
ด้านสุขภาพจิต

โครงการ “หนึ่งทศวรรษการขับเคลื่อน พ.ร.บ.สุขภาพจิต พ.ศ. 2551”
วันอังคารที่ 10 กรกฎาคม 2561

ณ โรงแรมอมารี ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพมหานคร

1.นางสาวประชาบดี มุ่มแดง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตาก

มีการนำพระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ มาใช้ทำให้ระบบการส่งต่อดีขึ้น ทุกภาคส่วนรับบทบาทหน้าที่ของตนเอง ทั้งภาครัฐ / เอกชน / ผู้นำชุมชน / ผู้นำท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยในชุมชน ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่าง ถูกต้อง รวดเร็ว และชุมชนปลอดภัย

มีการประชุมคณะกรรมการประสานงานเพื่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ ระดับจังหวัด โดย เชิญจิตแพทย์ประจำเขต ประธาน อสม. และผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม เพื่อเรียนรู้และศึกษาระเบียบการเบิกจ่ายค่า เบี้ยประชุมคณะกรรมการฯ และมีการจัดทำบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ ทั้งนี้จังหวัด ตากมีอัตราการฆ่าตัวตายติดอันดับ 1 ใน 10 ของประเทศ

ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่

1. จัดทำผังขั้นตอนการนำส่งผู้มีความผิดปกติทางจิตส่งบำบัดรักษา (TAK Model) 54
2. ประชุมผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนภายในจังหวัด

2. นายวิฑูรย์ บุญหนัก ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข ผู้แทน นายกเทศมนตรีตำบลน้ำสวย

การขับเคลื่อนงานของท้องถิ่นเกี่ยวกับผู้ป่วยจิตเวช ในช่วง 8 ปีที่ผ่านมา บทบาทของท้องถิ่น จะให้การดูแลในเรื่องบ้านพักอาศัยสำหรับผู้ป่วยที่ยากไร้ ไม่มีที่อยู่อาศัย ไม่มีญาติ โดยการลงพื้นที่ เยี่ยมผู้ป่วยและดูแลในเรื่องการไปรับยาแทนผู้ป่วยจิตเวชที่โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์ ซึ่งที่ผ่านมาท้องถิ่นให้การดูแลผู้ป่วยจิตเวช จำนวน 4 ราย โดยมีการติดตามอาการของผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่

การใกล้ชิด ติดตามดูแล ใส่ใจสังคม และคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยจิตเวช

3.นางสาวปนัดดา ศรีวิจิต นายแพทย์ชำนาญการ โรงพยาบาลอุทัยธานี

ตลอดระยะเวลา 40 ปีที่ผ่านมา โรงพยาบาลอุทัยธานี ไม่มีจิตแพทย์ โดยเริ่มมีจิตแพทย์ประจำเมื่อ 3 ปีที่แล้ว ทั้งนี้จุดแข็งของการดำเนินงาน คือ พยาบาล ผู้ปฏิบัติงาน และชุมชนมีความเข้มแข็งในการดูแลผู้ป่วย ปัจจุบันโรงพยาบาลอุทัยธานี มีแนวทางการดำเนินงานในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 รวมถึงบทบาทในการเป็นสถานบำบัดรักษา โรงพยาบาลอุทัยธานีขึ้นทะเบียนเป็นสถานบำบัดรักษาตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานบำบัดรักษา ซึ่งมีขั้นตอนการดูแลผู้ที่มีความผิดปกติทางจิตที่ชัดเจน โดยดำเนินการร่วมกันระหว่างโรงพยาบาลอุทัยธานี และโรงพยาบาลชุมชน ตั้งแต่สังเกตอาการ นำส่งผู้ป่วย ฟันฟูสมรรถภาพหลังการจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล

ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่

1. มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน รวมถึงมีแนวทางการดูแลผู้ป่วยจิตเวชอย่างเป็นระบบ และการส่งต่อผู้ป่วยเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. ทีมสหวิชาชีพและคนในพื้นที่มีความเข้มแข็งในการดูแลผู้ป่วยจิตเวช
3. เป็นสถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิต และมีคณะกรรมการสถานบำบัดรักษาครบตามที่กฎหมายกำหนด

4.นางสาวนิศากร จ่านงเวช นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ผู้แทน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง เริ่มดำเนินการตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 อย่างเต็มรูปแบบในปี 2559 โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานเพื่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ ระดับจังหวัด และมีการจัดประชุมคณะกรรมการฯ เป็นครั้งแรกสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง ได้จัดอบรมให้ความรู้พระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจและพยาบาลจิตเวชในโรงพยาบาลทุกแห่งภายในจังหวัดอ่างทอง มุ่งเน้นให้ความรู้เรื่องโรคทางจิตเวชที่พบได้บ่อย รวมถึง ประสานงานการดูแลผู้ป่วยจิตเวชที่มีภาวะอันตราย เร่ร่อนภายในจังหวัดอ่างทอง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และวางแผนติดตามดูแลผู้ป่วยไม่ให้มีอาการกำเริบ หรือก่อภาวะอันตรายต่อตนเอง และสังคม โดยเครื่องมือที่ใช้ในการนำจับตัวผู้ป่วยเพื่อนำส่ง คือ ไม้ง่าม →

ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่

1. การที่ผู้บริหารหน่วยงานให้ความสำคัญการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ และการส่งคืนข้อมูลให้แก่ผู้บริหารและเครือข่าย
2. เครือข่ายคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดเข้าใจในเรื่องสุขภาพจิต
3. สังคมและชุมชน มีทัศนคติที่ดีต่อผู้ป่วยจิตเวช ไม่ตีตราผู้ป่วยจิตเวช รวมถึงเป็นหูเป็นตาและเฝ้าระวัง สังเกตอาการผู้ป่วยที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง

5.นายสุรัตน์ อ้นโชค พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ เรือนจำกลางนครปฐม

เรือนจำกลางนครปฐมเริ่มใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ.2551 ในปี 2556 โดยสถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ จัดอบรมให้ความรู้พระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ ในเรือนจำเพื่อให้ผู้ต้องขังที่อยู่ในภาวะอันตรายมีภาวะทางจิต และอาการยังไม่สงบได้เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาอย่างถูกต้องและเหมาะสมกระบวนการให้การดูแลทางสุขภาพจิตเริ่มตั้งแต่ผู้ต้องขังเข้าเรือนจำ โดยการคัดกรองสุขภาพตั้งแต่รับใหม่ทุกราย เพื่อให้เข้าสู่กระบวนการรักษาอย่างรวดเร็ว และมีการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขังกลับสู่สังคมได้อย่างปกติ โดยมีจิตแพทย์ออกตรวจที่เรือนจำกลางนครปฐม เดือนละ 1 ครั้ง และมี Flow chart ขั้นตอนการคัดกรอง การตรวจจิตเวชประจำเดือนการสแกนข้อมูล OPD ที่โรงพยาบาล และเรือนจำเพื่อเป็นการส่งต่อข้อมูลผู้ต้องขัง นอกจากนี้ได้มีการอบรมอาสาสมัครภายในเรือนจำ รวมถึงการเตรียมความพร้อมก่อนการปล่อยตัวผู้ต้องขัง ได้แก่ ฝ่ายการศึกษา ฝ่ายควบคุม สถานพยาบาล ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ และสังคมสงเคราะห์ โดยมีการประเมินคัดกรองอาการทางสุขภาพจิตก่อนผู้ต้องขังพ้นโทษ 1 เดือน

ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่

1. มีแนวทางการดูแลผู้ต้องขังจิตเวชสำหรับบุคลากรในเรือนจำ
2. มีการเตรียมความพร้อมก่อนการปล่อยตัวผู้ต้องขังกลับสู่สังคม

6.นางสาวกมลวรรณ อรัญเจริญยิ่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์

ปัจจุบันโรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์ ดูแลรับผิดชอบ 3 จังหวัด ได้แก่ สระแก้ว ปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา พบว่า เครื่องข่ายในการดำเนินงานพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ.2551 ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ จึงเริ่มต้นจัดโครงการอบรมให้ความรู้ โดยดำเนินการตั้งตั้งแต่ปี 2557 จนถึงปัจจุบัน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ บุคลากรในโรงพยาบาล รวมถึงเครือข่ายด้านสุขภาพจิต ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่ รพ.สต. โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลทั่วไป สถานพินิจ เรือนจำ ตำรวจ โดยเน้นให้ความรู้ในเรื่องพระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ ทั้งนี้ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านอาจารย์ชิงชัย ศรประสิทธิ์ ในการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสุขภาพจิตและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์ ได้จัดทำนวัตกรรมองค์ความรู้ / สื่อการสอน ด้านสุขภาพจิตสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงาน รวมถึงวางระบบในการดำเนินงานสำหรับผู้รับบริการที่มาตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ (บังคับรักษา) และผู้รับบริการนิติจิตเวช

ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่

1. มีแนวทางการนำส่งผู้มีความผิดปกติทางจิต สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจและบุคลากรด้านการแพทย์ฉุกเฉิน
2. จัดทำแบบชุดความรู้พระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ สำหรับผู้ปฏิบัติงาน

7. นายวัชระ ประครองศรี นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรีได้ดำเนินการเพื่อความยั่งยืน โดยมีระบบการบริหารจัดการ ระดับจังหวัด (คณะอนุกรรมการฯ ระดับจังหวัด) ระดับอำเภอ (CUP) ระดับตำบล (ผอ.รพ.สต. / อปท.) ระดับหมู่บ้าน (อสม. / แกนนำ) และมีเครือข่ายที่เข้มแข็งระดับจังหวัด (รพศ. / สสจ.) ระดับอำเภอ (พชอ.) ระดับตำบล (ผอ.รพ.สต. / อปท.) ระดับหมู่บ้าน (อสม. / แกนนำ) รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร และการจัดทำบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงจัดประชุมคณะกรรมการประสานงานเพื่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ ระดับจังหวัด โดยมีสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา ร่วมดำเนินงาน ซึ่งแจกบทบาทหน้าที่ และนิเทศติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานพระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ ระดับอำเภอ และระดับตำบลแบบบูรณาการ

ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่

1. มีระบบพี่เลี้ยงดี เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำได้ สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการได้ มีงบประมาณสนับสนุนพื้นที่
2. มีระบบการบริหารจัดการระดับจังหวัด (คณะอนุกรรมการฯ ระดับจังหวัด) ระดับอำเภอ (CUP) ระดับตำบล (ผอ.รพ.สต. / อปท.) ระดับหมู่บ้าน (อสม. / แกนนำ)
3. มีเครือข่ายที่เข้มแข็ง ระดับจังหวัด (รพศ. / สสจ.) ระดับอำเภอ (พชอ.) ระดับตำบล (ผอ.รพ.สต. / อปท.) ระดับหมู่บ้าน (อสม. / แกนนำ)

8.นางขวัญฤดี เมืองเก่า พยาบาลเทคนิคชำนาญการ โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์

ดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวช ในปี 2546 โดยโรงพยาบาลขอนแก่นราชนครินทร์ ได้จัดตั้งคลินิก
 นิติจิตเวชที่แผนกผู้ป่วยนอก อยู่ภายใต้กำกับ การดูแลของกลุ่มงานนิติจิตเวช เปิดทำการทุกวันราชการ
 พบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานค่อนข้างเยอะ หลังจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิต
 พ.ศ. 2551 อย่างเป็นทางการทำให้ภาพการผลักดันและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตชัดเจนมากยิ่งขึ้น
 ในปี 2552 งานนิติจิตเวช ได้ขยายเครือข่ายการเข้าถึงงานสุขภาพจิตให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายผู้ป่วย
 ทางสุขภาพจิต และโรคทางจิตเวชได้รับการคุ้มครอง พิทักษ์สิทธิ ประชาชน สังคม มีความเป็นอยู่อย่างปลอดภัย
 และมีความสุข

ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่

1. มีทีมสหวิชาชีพที่เข้มแข็ง
2. การทำงานด้วยใจรัก ความกระตือรือร้น ใฝ่รู้ และความรู้ในงานที่ทำ มีพลังในการขับเคลื่อนงาน
 ในองค์กรให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งใจ

9.นางสาววสันต์ สวยสมเรียม พยาบาลเทคนิคชำนาญการ โรงพยาบาลบึงกาฬ

การดำเนินงานสุขภาพจิตและจิตเวชโรงพยาบาลบึงกาฬให้การดูแลสุขภาพจิตทุกกลุ่มวัย รวมถึง OSCC นอกจากนี้ได้ดำเนินการคลินิกวัยใสของกรมอนามัย คลินิกฟ้าใสของกรมการแพทย์ ซึ่งการกระตุ้นพัฒนาการเป็นส่วนหนึ่งของงานด้านสุขภาพจิต รวมถึงการอบรมให้ความรู้ พัฒนาศักยภาพของบุคลากรทั้งในโรงพยาบาลบึงกาฬ ในระดับอำเภอ รพ.สต. และแกนนำชุมชน โดยมีการประสานงานเครือข่ายระหว่าง โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราช นครินทร์ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด, ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัด, บ้านพักเด็ก และ ตำรวจ นอกจากนี้ ได้ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการประสานงานเพื่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ ระดับจังหวัด และมีการประสานงานกับพื้นที่ การติดตามเยี่ยมบ้าน อย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่

1. ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันของผู้ปฏิบัติงาน และพื้นที่
2. มีเครือข่ายการดำเนินงานที่ดี (รพจ.นครพนม / พมจ. / ศูนย์ไร้ที่พึ่งจังหวัด / ตำรวจ)

10. พันตำรวจโท ถนอม ดัชฎยาวัตร รอง ผกก.ป.สภ.สวาย ภ.จว.สุรินทร์ สถานีตำรวจภูธรสวาย

ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความสำคัญ โดยสนับสนุนให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บูรณาการช่วยเหลือผู้ป่วยจิตเวชให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งในเวลาต่อมาที่มสทวิฯของเขต 9 ได้ประสานงานร่วมกับตำรวจ โดยการจัดอบรมให้ความรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน ดำเนินการทุกอำเภอในจังหวัดสุรินทร์ เริ่มจากอำเภอเมือง นอกจากนี้ได้มีการประชุมคณะกรรมการ MCATT ของจังหวัดสุรินทร์ เพื่อบูรณาการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพทีม ในการซ่อมแผน ถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในบทบาทหน้าที่ของตำรวจในการระงับเหตุ ควบคุมตัว และส่งต่อผู้ป่วย อย่างเป็นระบบ เป็นรูปธรรม ซึ่งอุปกรณ์ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ในการนำจับส่งตัวผู้ป่วยคือ ไม้ง่าม

นอกจากนี้ได้ร่วมพัฒนาระบบส่งต่อผู้ป่วยจิตเวชฉุกเฉินในชุมชน โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่

1. ระยะก่อนฉุกเฉิน การค้นหา คัดกรอง จำแนกผู้ป่วย ทำทะเบียนเฝ้าระวัง ใส่ใจอาการเตือน ชุมชนมีส่วนร่วม เตรียมช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉินโดยใช้แบบคัดกรองโรคจิต 2Q 9Q 8Q
2. ระยะฉุกเฉินการประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง ประสานที่มสทวิฯส่งต่อผู้ป่วยจากชุมชนถึงโรงพยาบาล
3. ระยะหลังฉุกเฉิน การเตรียมบ้านและเตรียมชุมชนก่อนการจำหน่าย ป้องกันการกลับเป็นซ้ำ เยี่ยมบ้านปรับแผนการรักษา ร่วมเฝ้าระวังอาการกำเริบซึ่งจากการดำเนินงาน พบว่า ผู้ป่วยจิตเวชเข้าถึงบริการมากขึ้น คดีอาชญากรรมลดลง ประชาชนมีส่วนร่วมดูแลผู้ป่วย ไว้วางใจ และเชื่อมั่นการทำงานของตำรวจ

ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่

1. ประสานความร่วมมือภาคีเครือข่ายสม่ำเสมอ พัฒนาศักยภาพทีมสำรวจอย่างต่อเนื่องบริหารวิกฤต
ส่งต่อ รวดเร็ว ปลอดภัย
2. เน้นการบริการด้วยหัวใจ ใส่ใจศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
3. ได้รับรางวัลการบูรณาการงานสุขภาพจิตในระบบปฐมภูมิและระบบสุขภาพอำเภอ เขตสุขภาพที่ 9
ประจำปี 2560 ระดับดีเยี่ยม

11.นางสาววิศรา ศรีระดา พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเดชอุดม

ดำเนินการตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 ในปี 2544 โดยการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ ในอำเภอเล็กๆ เลือกพื้นที่มา 1 ตำบล และทดลองใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ กับสถานการณ์จริง จนเกิดการถอดบทเรียนเป็นขั้นตอนการดำเนินงานในระดับชุมชนที่ออกแบบร่วมกันของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้นำหมู่บ้าน แกนนำประชาชนในพื้นที่ และตำรวจ จากนั้นได้ขยายผลไปใช้เป็นเดชอุดมโมเดลในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ทั้งนี้ได้มีการแยกผู้ป่วยออกเป็น 3 ระดับเพื่อง่ายในการติดตามในพื้นที่ซึ่งนายอำเภอให้ความสำคัญกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ โดยให้หน่วยงานเขียนของบประมาณในแต่ละปี เพื่อใช้ในการดำเนินงานด้านสุขภาพจิต รวมถึงค่าใช้จ่ายในนำส่งผู้ป่วย ส่งผลให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ มีการประสานงานนำส่งผู้ป่วยจิตเวชระหว่างเครือข่ายสาธารณสุข กรมการปกครอง กรมทางหลวง (ผู้ป่วยจิตเวชเร่ร่อน) รวมถึงการจัดตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (อพข.) ในการสำรวจผู้ป่วยในทุกพื้นที่ และส่งคืนข้อมูลให้แก่พื้นที่

ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่

1. การให้ความสำคัญของผู้บริหารในพื้นที่ (นายอำเภอ / ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระยุพราชเดชอุดม)
2. ความร่วมมือของเครือข่ายทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

12.นางวิภาวรรณ บัวเลิศ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกระบี่

เมื่อปี 2550 มีการปลดโซ่ตรวนให้ผู้ป่วยจิตเวชที่ถูกล่ามขังได้สำเร็จ ตัวอย่างผู้ป่วยจิตเวช “ดลห้ำ” ที่ถูกล่ามขัง ก่อนมีการใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ.2551 เป็นการดำเนินงานตามบริบทในพื้นที่ โดยมีหน่วยงานหลักที่ช่วยเหลือได้แก่ ศูนย์สุขภาพจิตที่ 11 และโรงพยาบาลสวนสราญรมย์ จากเหตุการณ์ครั้งนี้ ทำให้จังหวัดกระบี่ มีอาสาสมัครสาธารณสุขสาขาสุขภาพจิต ดีเด่น ระดับเขตเพิ่มอีก 1 คน ซึ่งเป็นอาสาสมัครที่ช่วยดูแลผู้ป่วยรายนี้ และมีการจัดประชุมคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการทราบ พระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ รวมถึงมีการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายให้มีความรู้เรื่องพระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ เช่น อปท. พมจ. ตำรวจ อาสาสมัครสาธารณสุข และอาสาสมัครกู้ชีพ เป็นต้น และมีการเตรียมความพร้อมของชุมชนก่อนส่งผู้ป่วยคืนชุมชน ดำเนินการจัดประชุมคณะทำงานต่างๆ

ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่

1. ความสำเร็จจากการปลดโซ่ตรวน ปี 2550 “ดลห้ำ” เป็นต้นแบบ และเป็นแรงผลักดันในการทำงาน
2. การประกาศใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ เป็นการจุดประกายให้ บุคลากรสาธารณสุข และหน่วยงานเครือข่าย มีความมั่นใจในการร่วมกันดำเนินงานสำรวจและพยายาม นำผู้ป่วยตามมาตรา 22 เข้าสู่กระบวนการรักษาและดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง

13. นางพรทิพย์ ชุ่นอ้อ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลตรัง

โรงพยาบาลตรัง เป็นโรงพยาบาลศูนย์ ระดับ A ให้การตรวจประเมินรักษาทางกาย ขนาด 555 เตียง ปัจจุบันมีจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น 1 ท่าน จิตแพทย์ทั่วไป 1 ท่าน พยาบาล ป.โท จิตเวช 3 คน ซึ่งเป็นจุดแข็งของโรงพยาบาลตรัง ในการดูแลผู้ป่วยที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลตรัง เริ่มต้นด้วยการสื่อสารภายใน โรงพยาบาล ฝึกอบรมสร้างความเข้าใจการบังคับใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 และแนวทางการดูแลผู้ป่วยจิตเวชที่ ตรงกัน รวมถึงการสร้างทัศนคติที่ดีของเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลฝ่ายกายต่อผู้ป่วยจิตเวช เนื่องจากเจ้าหน้าที่เคยถูกผู้ป่วยทำร้าย นอกจากนี้ การให้ความสำคัญของผู้บริหารสาธารณสุขจังหวัด มีส่วนในการผลักดันความสำเร็จ การดำเนินงานของ คณะอนุกรรมการประสานงานเพื่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิตฯ ระดับจังหวัด ในส่วนของผู้ป่วยคดี โรงพยาบาลตรัง เข้าไปให้การบำบัดรักษาในเรือนจำทุก 3 เดือน ปัจจุบันมีการพัฒนา เป็น Acute care จำนวน 6 เตียง

ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่

1. การให้ความสำคัญของผู้บริหารในระดับสาธารณสุขจังหวัด
2. มีทีมสาธารณสุขจังหวัดที่เข้มแข็ง
3. นโยบาย Service Plan การพัฒนาศักยภาพโรงพยาบาลขนาด A ในการให้บริการ

